

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Росица Николова Дойновска
Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград
Външен член на Научно жури

За: участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по управление на здравните грижи, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве в катедра „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии“ към Факултет „Обществено здраве“ при Медицински университет-Плевен, обявен в ДВ, бр. 26 от 13.03.2026 г.

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукцията на участника в конкурса:

Документи за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“ са подадени само от един кандидат – гл. ас. Милена Колева Сълева, д.оз, Факултет „Обществено здраве“, Катедра „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии“.

Съгласно Заповед №1307/28.04.2026 г. на Ректора на Медицински университет – Плевен съм определена за външен член на Научното жури, на чието първо неприсъствено заседание беше решено да представя становище относно конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по управление на здравните грижи, ПН 7.4. Обществено здраве. Становището е изготвено в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и ПРАС в Медицински университет – Плевен.

Получих по надлежен ред в електронен вид необходимите документи и материали. Представените документи и научни трудове са в съответствие с нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“. Представени са списъци на научните публикации, сертификати и резюмета от участия в научни форуми и доказателствени материали, официални справки за цитирания на научни трудове.

I. Кратки данни за професионалното развитие на кандидата

Гл. ас. Милена Колева Сълева придобива базова специалност „Акушерка“ през 1998 г., след което продължава обучението си в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ по специалност „Управление на здравните грижи“ в Медицински университет - Плевен. През 2022 година защитава успешно дисертационен труд и придобива образователната и научна степен „Доктор“ по докторска програма „Управление на здравните грижи“ в Медицински университет – Плевен. Има придобити две следдипломни специалности: „Обществено здравеопазване“ (2021 г.) и „Правно регулиране в здравеопазването“ (2025 г.).

Работила е като акушерка, веднага след завършване на Медицински колеж – Плевен в здравни заведения в гр. Плевен. По-късно започва работа като организатор учебна дейност на студентите от специалност „Управление на здравните грижи“ във Факултет „Обществено здраве“ на МУ-Плевен. През 2018 г. започва академичната кариера на гл. ас. Сълева като асистент в катедра „Общественоздравни науки“ и главен асистент (2022 г. – до момента) в катедра „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии“ на Факултет „Обществено здраве“ при МУ-Плевен. През годините заема различни административни длъжности - отговорник по качество и административен асистент на катедрата, член на комисията по качество и акредитация на ФОЗ, член на Академичния съвет на МУ-Плевен, член на Комисия по етика на МУ-Плевен и от април 2026 г. е изпълнителен редактор на Journal of Biomedical and Clinical Research (JBCR) на МУ-Плевен. Правят впечатление и големият брой специализирани обучения на гл. ас. Сълева – над 35 в страната и над 10 обучения на английски език в чужбина. Владее английски език (Level B2).

Била е рецензент на списание HPC – Health Problems of Civilization, Journal of John Paul II University in Biała Podlaska, Poland (Web of science, Scopus) в периода 2025 – 2026 година. Многократно е награждавана от МУ –Плевен.

Гл. ас. Милена Сълева е член на Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ), Алианс на българските акушерки (АБА), Съюз на учените в България – клон Плевен, Българско научно дружество по обществено здраве (БНДОЗ), European Public Health Association EUPHA, International Council of Nurses и European Federation of Nurses Associations.

II. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

В предоставената справка за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „Доцент“ е включена научна продукция, която отговаря и значително надвишава критериите по групите показатели както следва:

1. *Група А:* Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ - общо **50** точки (при необходими 50 т.);
2. *Група В - Показател 4:* **172** точки (при необходими 100 т.);
3. *Група Г - Сума от показателите от 5 до 9:* **248,80** точки (при необходими 200 т.);
4. *Група Д - Сума от показателите от 10 до 12:* **50** точки (при необходими 50 т.);

Представените общо точки от кандидата са 520,80.

Кандидатката представя за участие в конкурса:

- Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“;
- Хабилизационен труд под формата на научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science - 10 броя;
- 20 публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни токове. Водещ автор (самостоятелен или първи) в 17 от представените трудове;
- 5 цитирания в научни издания, от тях 2 са в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science) и 3

цитирания в монографии и колективни толове. От представените цитатни справки от Централна медицинска библиотека – МУ- София и Медицинска библиотека – МУ –Плевен е видно, че кандидатката има още 17 цитирания, които не са представени за участие в конкурса;

- Участие в 57 научни форума – 18 в чужбина и 39 в България, от които 16 са с международно участие;
- Справка за публикации в списания с Импакт фактор (JCR) и Импакт ранг (SJR) – общият импакт фактор на публикациите е 15.6, а сумарният SJR показател – 0.25.

Гл. ас. Милена Сълева има участие в 5 научноизследователски проекта - 2 финансирани по Национална програма „Млади учени и постдокторанти“ и 3 от МУ-Плевен. В проекта „Възможности за развитие на научен изследователски капацитет в здравните грижи“ е водещ изследовател.

III. Учебно-преподавателска и методична дейност

Учебно-преподавателската дейност на гл. ас. Милена Сълева започва като хоноруван асистент в Катедра „Общественоздравни науки“ през ноември 2018 г. От юни 2019 г., след успешно издържан конкурс е назначена на длъжност „Асистент“ по „Управление на здравните грижи“ първоначално към сектор „Управление на здравните грижи“ в Катедра „Общественоздравни науки“. Учебно-преподавателската дейност на гл. ас. Милена Сълева включва участие в разработване на учебни програми, тестове и тезиси за учебно-практически занятия, както и провеждане на учебно-практически занятия, лекции, преддипломен стаж и участие в изпити на студенти от различни специалности. Изготвя всички учебни ресурси, необходими за адекватно и качествено обучение на студентите, които са достъпни за ползване и в електронна среда за специалности „Управление на здравните грижи“, ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, „Кинезитерапия“ ОКС „Бакалавър“, „Опазване и контрол на общественото здраве“ ОКС „Бакалавър“, „Социални дейности в здравеопазването“ ОКС „Бакалавър“, „Медицинска сестра“ ОКС „Бакалавър“ и „Акушерка“ ОКС „Бакалавър“. От учебната 2021/2022 г. гл. ас. Сълева организира кръжок „Основи на научните проучвания в здравните грижи“, в който се включват студенти от бакалавърската и магистърската програма на специалност „Управление на здравните грижи“. Разработила е и нова избираема учебна дисциплина „Научноизследователската дейност в здравните грижи“, която е въведена от учебната 2024/2025 г. Гл. ас. М. Сълева е ръководител на две специализантки по „Обществено здравеопазване“ в МУ-Плевен и една по „Правно регулиране на здравеопазването“. От представеното удостоверение от МУ – Плевен за реализирана учебна натовареност се вижда, че средногодишната ѝ учебна натовареност за последните четири години е 670 часа.

IV. Оценка на научните резултати и приноси на кандидата

Гл. ас. Милена Сълева оценява своите **приноси в научно-изследователската дейност** с научно-теоретичен, практико-приложен и методологичен характер в следните три направления, които отговарят на предметната област на конкурса:

1. Научноизследователска дейност в областта на сестринските и акушерските грижи.

1.1. Развитие на научноизследователската дейност в областта на сестринските и акушерските грижи

Идентифицирани са пет основни направления за развитие на изследванията в областта на здравните грижи: обучение за провеждане на проучвания; създаване на организационни структури за научни изследвания и сътрудничество с клиничните специалисти; разпространение на резултатите от изследвания в специализирани списания; идентифициране на основни приоритетни направления за изследване, осигуряване на финансиране на провеждане на клинични научни проучвания.

1.2. Обучение на медицинските сестри и акушерките за научноизследователска дейност.

Анализирани са възможностите за развитие на компетенциите за научноизследователска дейност в областта на здравните грижи в България, в съответствие с международни препоръки и в съответствие с националното законодателство. Сред тях се открояват дейности, насочени към активизиране на студентите за участие в проучвания, актуализиране на учебните планове и програми, допълнително обучение, разработване на ръководства и наръчници за научни проучвания в здравните грижи, което се доказва и от участниците в кръжока „Основи на научните проучвания“ за студентите от специалност „Управление на здравните грижи“, Факултет „Обществено здраве“, МУ-Плевен.

1.3. Публикационна активност и публикационна етика на медицинските сестри и акушерките.

Извършено е проучване на информираността на медицинските сестри и акушерките в България относно стандартите на публикационната етика. Резултатите показват недостатъчно познаване на принципите на публикационна етика, колебливост и несигурност за кого се отнасят те, както и разнопосочни мнения относно авторството. Необходима е по-голяма популярност на принципите на публикационната етика сред медицинските сестри и акушерките в България, което ще допринесе за предотвратяване на нарушения, отхвърляне на ръкописи за публикуване и повишаване на научната стойност на публикациите.

2. Управление на здравните грижи.

2.1. Управление на човешките ресурси

Анализирани са проблемите в управлението на човешките ресурси по време на пандемията от COVID-19, предизвикателствата пред съвременните ръководители на здравни грижи в условия на недостиг на персонал. Разглеждат се въпроси за управлението на психосоциалните рискове на работното място като един от основните проблеми по отношение на безопасността и здравето при работа както в Европа, така и в България.

2.2. Качество на здравните грижи

Разгледани са различни страни на аспектите на качеството на здравната услуга. Предложени са приложими скали за оценка при изготвяне на индивидуалния план за грижи, както и дейности, които се провеждат съвместно с други медицински специалисти при определени категории пациенти. Отчетени са и фактори като работното претоварване, липсата на адекватни условия на труд, остарялата инфраструктура и липсата на координация между различните специалисти в екипа, които се отразяват на мотивацията за работа, намаляват ефективността на грижите и затрудняват прилагането на съвременни практики.

2.3. Обучение на специалистите по здравни грижи

Анализирани са възможностите за разширяване на приложението на симулационното обучение в базовото обучение на специалистите по здравни грижи. Безопасността на пациентите и усъвършенстване на комуникативните умения на обучаваните са едни от силните страни на симулационното обучение. Изследвани са приемането и ефективността на хибридно обучение като част от по-широката дигитална трансформация във висшето медицинско образование в България. Приложението на хибридно обучение допринася и за дигиталната грамотност и увереност в работата с дигитални инструменти.

3. Обществено здраве

Обсъждат се въпроси, свързани със социалнозначими заболявания и личната отговорност на пациентите. В последните години все повече се забелязват прояви на насилие над медицински специалисти. Направен е етически анализ за проблема за насилието над работещи в здравеопазването и е извършен контент-анализ на публикации. Принос на проучването е, че резултатите са взети под внимание и са включени в изготвените „Указания за предотвратяване на и за справяне с физическо и/или вербално насилие, проявено от пациенти и/или придружаващи ги лица към медицинския персонал, работещ в лечебно заведение“ на Министерство на здравеопазването.

Направленията в научната продукция на гл. ас. Милена Сълева показват възходящо професионално развитие, целенасоченост, актуалност и ангажираност с проблемите на управлението на здравните грижи и общественото здраве.

V. Заключение

Обобщеният анализ на публикационната активност и приложената справка-самооценка очертават гл. ас. Милена Колева Сълева като учен, който разработва актуални теми и публикува качествени научни трудове. Гл. ас. Милена Колева Сълева отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника на Медицински университет - Плевен, като представя научна продукция за заемане на академичната длъжност

„Доцент“, което доказва, че са налице достатъчно основания за **положителна оценка** на представените материали от кандидата. Няма доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

Нейната квалификация, постигнатите научни, научно-приложни и преподавателски резултати, както и професионалният ѝ опит, ми позволяват с пълна увереност и академична отговорност да дам положителна оценка и да подкрепя с убеждение избора на гл. ас. Милена Колева Сълева, д. оз., за академичната длъжност „Доцент“ по Управление на здравните грижи, професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, в катедра „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии“ към Факултет „Обществено здраве“ при Медицински университет-Плевен.

15.06.2026г.

На основание чл. 59 от ЗЗЛД
Изготвил становището:.....

/Проф. д-р Росица Дойновска/

OPINION

by Prof. Rositsa Nikolova Doynovska, PhD

South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad

External member of the Scientific Jury

Regarding: participation in a competition for the academic position of "Associate Professor" in Health Care Management, field of higher education 7. Health and Sports, professional field 7.4. Public Health in the Department of "Health Care Management, Medical Ethics and Information Technologies" at the Faculty of Public Health at Medical University -Pleven, announced in the State Gazette, issue 26 of 13.03.2026.

Documents for participation in the competition for the academic position of Associate Professor have been submitted by only one candidate – Chief assistant Milena Koleva Saleva, Doctor of Health Sciences, Faculty of Public Health, Department of Healthcare Management, Medical Ethics and Information Technologies.

According to Order No. 1307/28.04.2026 of the Rector of the Medical University - Pleven, I have been appointed as an external member of the Scientific Jury, at whose first absentee meeting it was decided to present an opinion on the competition for the academic position of "associate professor" in healthcare management, PN 7.4. Public Health. The opinion has been prepared in accordance with the requirements of the Act on the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria, the Regulations for the Implementation of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and Academic Staff Development Regulations at the Medical University - Pleven.

I have duly received the necessary documents and materials in electronic form.

The submitted documents and scientific works are in accordance with the regulatory requirements for holding the academic position of "Associate Professor". Lists of scientific publications, certificates and summaries of participation in scientific forums and evidentiary materials, official references for citations of scientific works are presented.

I. Brief information about the candidate's professional development

Chief Asst. Milena Koleva Saleva acquired the basic specialty "Midwife" in 1998. After which she continued her studies at the OKS "bachelor" and "master" in the specialty "Healthcare Management" at the Medical University - Pleven. In 2022, she successfully defended her dissertation and acquired the educational and scientific degree "Doctor" in the doctoral program "Healthcare Management" at the Medical University - Pleven. She has acquired two postgraduate specialties: "Public Health" (2021) and "Legal Regulation in Healthcare" (2025).

She worked as a midwife immediately after graduating from the Medical College - Pleven in health facilities in the city of Pleven. Later, she started working as an organizer of educational activities for students majoring in "Healthcare Management" at the Faculty of Public Health of MU-Pleven. In 2018, the academic career of Chief Asst. Saleva began as an

assistant in the Department of Public Health Sciences and Chief Assistant Professor (2022 - present) in the Department of "Healthcare Management, Medical Ethics and Information Technologies" of the Faculty of Public Health at MU-Pleven. Over the years, she has held various administrative positions - quality manager and administrative assistant of the department, member of the Quality and Accreditation Committee of the Health Insurance Fund, member of the Academic Council of MU-Pleven, member of the Ethics Committee of MU-Pleven and since April 2026, she has been the executive editor of the Journal of Biomedical and Clinical Research (JBCR) of MU-Pleven. The large number of specialized trainings of Senior Assistant Professor Saleva is also impressive – over 35 in the country and over 10 trainings in English abroad. She is fluent in English (Level B2).

She was a reviewer of the journal HPC – Health Problems of Civilization, Journal of John Paul II University in Białą Podlaska, Poland (Web of science, Scopus) in the period 2025 – 2026. She has been awarded many times by MU – Pleven.

Chief assistant Milena Saleva is a member of the Bulgarian Association of Healthcare Professionals (BAHPZG), Alliance of Bulgarian Midwives (ABA), Union of Scientists in Bulgaria – Pleven branch, Bulgarian Scientific Society for Public Health (BNDOZ), European Public Health Association EUPHA, International Council of Nurses and European Federation of Nurses Associations.

II. Summary data on the scientific production and activity of the candidate

The provided reference for the fulfillment of the minimum national requirements for holding the academic position of "associate professor" includes scientific production that meets and significantly exceeds the criteria for the groups of indicators as follows:

1. *Group A*: Dissertation for the award of the educational and scientific degree "Doctor" - a total of 50 points (with 50 points required);
2. *Group B* - Indicator 4: 172 points (with 100 points required);
3. *Group G* - Sum of indicators from 5 to 9: 248.80 points (with 200 points required);
4. *Group D* - Sum of indicators from 10 to 12: 50 points (with 50 points required);

The total points submitted by the candidate are 520.80.

The candidate submits for participation in the competition:

- Dissertation for the award of the educational and scientific degree of "doctor";
- Habilitation work in the form of scientific publications in publications that are referenced and indexed in Scopus and Web of Science - 10 issues;
- 20 publications in non-refereed journals with scientific review or in edited collective volumes. Lead author (independent or first) in 17 of the submitted works;
- 5 citations in scientific publications, 2 of which are in referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information (Web of Science) and 3 citations in monographs and collective volumes. From the submitted citation reports from the Central Medical Library

- MU-Sofia and Medical Library - MU-Pleven, it is evident that the candidate has another 17 citations that are not submitted for participation in the competition;
- Participation in 57 scientific forums – 18 abroad and 39 in Bulgaria, of which 16 are with international participation;
- Reference for publications in journals with Impact Factor (JCR) and Impact Rank (SJR) – the total impact factor of the publications is 15.6, and the total SJR indicator – 0.25.

Chief assistant Milena Saleva has participated in 5 research projects - 2 funded under the National Program "Young Scientists and Postdoctoral Fellows" and 3 from MU-Pleven. In the project "Opportunities for Development of Scientific Research Capacity in Healthcare" she is a leading researcher.

III. Teaching and methodological activities

The teaching and teaching activities of Chief assistant Milena Saleva began as a part-time assistant at the Department of Public Health Sciences in November 2018. Since June 2019, after successfully passing a competition, she has been appointed to the position of "assistant" in "Health Care Management", initially to the "Health Care Management" sector at the Department of Public Health Sciences. The teaching and teaching activities of Chief assistant Milena Saleva include participation in the development of curricula, tests and theses for teaching and practical classes, as well as conducting teaching and practical classes, lectures, pre-graduate internships and participation in exams for students from various specialties. Prepares all learning resources necessary for adequate and high-quality training of students, which are also available for use in an electronic environment for the specialties "Healthcare Management", Bachelor's and Master's degree programs, "Kinesitherapy", Bachelor's, "Public Health Protection and Control", Bachelor's, "Social Activities in Healthcare", Bachelor's, "Nurse" Bachelor's and "Midwife" Bachelor's. Starting from the 2021/2022 academic year, Chief assistant Saleva organizes a "Fundamentals of Scientific Research in Healthcare" circle, which includes students from the Bachelor's and Master's programs of the "Healthcare Management" specialty. She has also developed a new elective course "Research in Healthcare", which has been introduced since the 2024/2025 academic year. Chief assistant M. Saleva is the supervisor of two postgraduate students in "Public Health" at MU-Pleven and one in "Legal Regulation of Healthcare". The certificate submitted by MU - Pleven for realized academic workload shows that her average annual academic workload for the last four years is 670 hours.

IV. Evaluation of the candidate's scientific results and contributions

Chief assistant Milena Saleva evaluates her contributions to scientific research activities of a scientific-theoretical, practical-applied and methodological nature in the following three areas, which correspond to the subject area of the competition:

1. Scientific research in the field of nursing and obstetric care.

1.1. Development of scientific research in the field of nursing and obstetric care

Five main areas for the development of research in the field of health care have been identified: training for conducting research; creating organizational structures for scientific research and cooperation with clinical specialists; disseminating research results in specialized journals; identifying key priority areas for research, ensuring funding for conducting clinical scientific studies.

1.2. Training nurses and midwives for scientific research.

The possibilities for developing competencies for scientific research in the field of healthcare in Bulgaria, in accordance with international recommendations and in accordance with national legislation, are analyzed. Among them, activities aimed at activating students to participate in research, updating curricula and programs, additional training, developing guides and manuals for scientific research in healthcare are highlighted, which is also proven by the participants in the "Fundamentals of Scientific Research" circle for students of the "Healthcare Management" specialty, Faculty of Public Health, MU-Pleven.

1.3. Publication activity and publication ethics of nurses and midwives.

A study was conducted on the awareness of nurses and midwives in Bulgaria regarding the standards of publication ethics. The results show insufficient knowledge of the principles of publication ethics, hesitation and uncertainty about who they apply to, as well as divergent opinions about authorship. Greater popularity of the principles of publication ethics among nurses and midwives in Bulgaria is needed, which will contribute to preventing violations, rejection of manuscripts for publication and increasing the scientific value of publications.

2. Healthcare Management.

2.1. Human Resources Management

The problems in human resources management during the COVID-19 pandemic are analyzed, the challenges facing modern healthcare managers in conditions of staff shortages. Issues of managing psychosocial risks in the workplace are considered as one of the main problems in terms of occupational safety and health both in Europe and in Bulgaria.

2.2. Quality of healthcare

Different aspects of the quality of healthcare services are examined. Applicable assessment scales are proposed for the preparation of the individual care plan, as well as activities that are carried out jointly with other medical specialists for certain categories of patients. Factors such as workload, lack of adequate working conditions, outdated infrastructure and lack of coordination between the different specialists in the team are also taken into account, which affect the motivation to work, reduce the effectiveness of care and make it difficult to implement modern practices.

2.3. Education of healthcare professionals

The possibilities for expanding the application of simulation training in the basic education of healthcare professionals are analyzed. Patient safety and improvement of the communication skills of the trainees are some of the strengths of simulation training. The acceptance and

effectiveness of hybrid training as part of the broader digital transformation in higher medical education in Bulgaria are studied. The application of hybrid training also contributes to digital literacy and confidence in working with digital tools.

3. Public Health

Issues related to socially significant diseases and the personal responsibility of patients are discussed. In recent years, manifestations of violence against medical professionals have been increasingly noted. An ethical analysis of the problem of violence against healthcare workers was conducted and a content analysis of publications was performed. The contribution of the study is that the results were taken into account and included in the prepared "Instructions for preventing and dealing with physical and/or verbal violence manifested by patients and/or accompanying persons towards medical personnel working in a medical institution" of the Ministry of Health.

The directions in the scientific production of Chief assistant Milena Saleva show upward professional development, purposefulness, relevance and commitment to the problems of healthcare management and public health.

V. Conclusion

The summarized analysis of the publication activity and the attached self-assessment report outline Chief assistant Milena Koleva Saleva as a scientist who develops current topics and publishes quality scientific works. Chief assistant Milena Koleva Saleva meets the requirements of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its implementation and the Regulations of the Medical University - Pleven, by presenting scientific production for occupying the academic position of "Associate Professor", which proves that there are sufficient grounds for a **positive assessment** of the materials presented by the candidate. There is no plagiarism proven in the scientific works according to the statutory procedure.

Her qualifications, the achieved scientific, scientific-applied and teaching results, as well as her professional experience, allow me with full confidence and academic responsibility to give a positive assessment and to support with conviction the choice of Chief assistant Milena Koleva Saleva, Doctor of Public Health, for the academic position of "Associate Professor" in Health Care Management, professional field 7.4. Public Health, field of higher education 7. Health and Sports, in the Department of "Health Care Management, Medical Ethics and Information Technologies" at the Faculty of Public Health at the Medical University-Pleven.

June 15, 2026.

Prepared the opinion: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**

/ Prof. Rositsa Doynovska, PhD/